

Soort document	bijlagen
Gebruikt voor	scholen
Datum verspreiding	01.09.2020
Vervaldag	31.08.2021
Verantwoordelijke	Directieteam CLB Trikant

Bijlage Stappenplan Onthaal Anderstaligen

Situering – de opdracht voor CLB betreffende anderstalige nieuwkomers

Ten aanzien van anderstalige nieuwkomers omschrijft de omzendbrief **de verplichting om een contact met elke anderstalige nieuwkomer** op gepaste wijze invulling te geven.

De school meldt de inschrijving van een anderstalige nieuwkomer zo snel mogelijk aan het CLB. Het CLB voorziet in een contact met elke anderstalige nieuwkomer kort na de inschrijving van de leerling in een school en dit om de integratie en de participatie in de schoolse context te bevorderen. Verder kan het contact gebruikt worden door de leerling om bezorgdheden en/of problemen met een CLB-medewerker te bespreken. Waar nodig kan een CLB haar kernactiviteiten verder inzetten.

Definitie van een anderstalige nieuwkomer:

Basisonderwijs

= leerlingen die uiterlijk op 31 december van het lopende schooljaar vijf jaar of ouder zijn en die op de dag van de voorziene instap in de school, gelijktijdig aan al de volgende **voorwaarden** voldoen:

- niet het Nederlands als thuistaal of als moedertaal hebben;
- onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
- maximaal 9 maanden ingeschreven zijn in een school met het Nederlands als onderwijstaal (de vakantiemaanden juli en augustus worden niet meegerekend);
- een nieuwkomer zijn, d.w.z. maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven.

= kinderen die officieel verblijven **in een open asielcentrum**. Voor deze kinderen blijft enkel de leeftijdsvoorwaarde behouden. De andere voorwaarden vervallen als de leerling een attest kan voorleggen van het asielcentrum waar hij verblijft.

Secundair onderwijs

= leerlingen die voldoen aan alle volgende **voorwaarden**:

- op 31 december volgend op de aanvang van het schooljaar enerzijds minstens twaalf jaar en anderzijds geen achttien jaar geworden zijn;
- een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
- niet het Nederlands als thuistaal of moedertaal hebben;
- onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
- maximaal negen maanden ingeschreven zijn (vakantiemaanden juli en augustus niet inbegrepen) in een school met het Nederlands als onderwijstaal.

= leerlingen die officieel verblijven **in een open asielcentrum** en die op 31 december volgend op de aanvang van het schooljaar minstens twaalf jaar en geen achttien jaar geworden zijn.

In het **secundair onderwijs** zijn **afwijkingen** mogelijk van de voorwaarden voor de leeftijd, verblijfsduur en schoolloopbaan, en kunnen de jongeren langer beschouwd worden als anderstalige nieuwkomer.

Vertalen of niet?

Meertaligheid en anderstaligheid zet ons voor extra uitdagingen - vooral voor de meest kwetsbare leerlingen.

Wij horen van de school graag wie een probleem heeft met een Nederlandse brief en wij zullen dan bekijken hoe we de communicatie met deze ouders/leerlingen kunnen concretiseren op een v-erstaanbare manier.

Er bestaan geen vertalingen vanuit VCLB-netwerk voor de infobrieven en voor ouder vragenlijsten.

Er zijn wel vertalingen beschikbaar voor vaccinatieformulieren.

Info over de werking van CLB bestaat in 22 talen: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/clb-voor-anderstaligen-in-7-vragen>

Schematisch – de opdracht voor CLB betreffende anderstalige nieuwkomers

In bijgevoegd schema schetsen wij onze opdracht betreffende AN. Afhankelijk van de lokale context van het CLB (aantal AN dat instroomt, samenwerkingsafspraken met scholen, draagkracht en haalbaarheid binnen de teams) kan de werking rond het contact verder uitgewerkt en aangevuld worden.

CLB-opdracht	<ul style="list-style-type: none"> - Aanbieden van vaccinaties aan elke leerling in het kader van PGZ. - Een contact met elke AN kort na de inschrijving in een school om de integratie en participatie in de schoolse context te bevorderen. - Inzetten van de kernactiviteiten waar nodig.
Doel	<ul style="list-style-type: none"> - Preventie van besmettelijke ziekten. - AN maakt kennis met het CLB - CLB bouwt aan vertrouwen en krijgt voeling met de leerling en zijn leefwereld i.f.v. bevorderen van integratie en participatie in de schoolse context;
Basishouding	<ul style="list-style-type: none"> - Warm eerste contact met de leerling; - Wederzijdse kennismaking vanuit een open en cultuursensitieve/traumasensitieve houding; - Geloof in de veerkracht van jongeren;
Wat en voor wie?	<ul style="list-style-type: none"> - Een eerste gesprek met als doelstelling een kennismaking met en een warm onthaal door de CLB-medewerker voor elke AN. Op een toegankelijke manier stelt de CLB-medewerker zich voor en maakt hij van de gelegenheid gebruik om de essentie van de CLB-werking toe te lichten. De positie die CLB hier als eerste naar voor schuift is die van partner van leerling en ouders. - Opvolging vaccinaties en aanbieden (inhaal)vaccinaties voor alle AN en rekening houdend met regio van afkomst, endemische gebieden of verblijfplaatsen met hoog risico (pmw + arts); - Systematisch contact voor alle leerlingen die behoren tot de leeftijdsgroep, gevat onder het decreet; - Selectief contact voor alle AN kleuter (ook indien jonger dan 5 jaar) + leerlingen uit het basisonderwijs + secundair onderwijs (OKAN): lengte en gewicht, visus en oogstand, kleurenzicht en dieptezicht, gehoor + motivatie voor mondhygiëne); - (Eerste) contact met elke AN vanaf 5 jaar;
Wanneer?	<ul style="list-style-type: none"> - Tussen 3 maand en 6 maand na aankomst op school; - Voor AN die in het laatste trimester instromen, kan je dit 1e contact over het schooljaar heen getild worden. Hierbij houden we rekening met de communicatiemogelijkheden van leerling/ouders en hun vertrouwd zijn met de nieuwe contexten
Hoe?	<ul style="list-style-type: none"> - Individueel contact met de AN leerling - Maximale betrokkenheid van ouders nastreven; - Nagaan of anderen uit zijn/haar sociaal netwerk kunnen betrokken worden (voogd, buddy, vertrouwenspersonen in het asielcentrum, ...); - Huisbezoeken mogelijk, maar niet noodzakelijk;
Algemene afspraken met de school	<ul style="list-style-type: none"> - Algemene afspraken met de school (en ev. PBD) over het inschrijvings- en (zorg)beleid van de school en de rol van CLB i.f.v. integratie en participatie: signaalfunctie (fase 0) - consultatieve leerlingbegeleiding (fase 1) – inhoudelijke expertise. - Afspraken over de vraaggestuurde werking: alert blijven voor deze kwetsbare doelgroep en bezorgdheden melden zodat de kernactiviteiten kunnen ingezet worden waar nodig .
Specifieke afspraken met de school	<ul style="list-style-type: none"> - Melden van een nieuwe inschrijving van een AN door de school aan het CLB <ul style="list-style-type: none"> • Wie? (secretariaat, leerlingenbegeleider, directeur, ...) • Wanneer? (bij voorkeur onmiddellijk?) • Op welke wijze? - Welke info? <ul style="list-style-type: none"> • Naam, geboortedatum/rijksregisternummer of bisnummer, woon- of verblijfplaats, land van herkomst, gesproken taal, gezinssamenstelling (nog kinderen? in andere scholen?), eventuele buddy of mogelijke contactpersoon, nood aan een tolk, welke taal als communicatietaal (Engels, Frans, ...)... Vaccinatiegegevens